

YACHTING

○ ALT OM
BÅTEN

OVER OG UNDER VANNLINJEN

DEN ENKLE VEIEN TIL SOMMERDRØMMEN

Snøen er i ferd med å smelte og våren er i anmarsj. Båtsesongen nærmer seg og med den drømmer om bekymringsfrie dager med blått hav og skyfri himmel så langt du ser.

Først skal båten klargjøres og med produkter fra Jotun Yachting blir jobben enkel og effektiv. Jotun Yachting har mer enn 80 års fartstid innen vedlikehold av skip, offshore-installasjoner og fritidsbåter. Våre systemer har vist sin styrke på alle verdenshav. Følg bruksanvisningene nøye, så får du et problemfritt båthold, og kan bruke tiden til det du ønsker mest.

GOD SOMMER!

INNHOOLD

- 4** **Grunning og mellomstrøk**
Vannrett film og feste for bunnstoff/toppstrøk
- 10** **Bunnstoff**
Holder skroget rent og gir beskyttelse
- 20** **Toppstrøk**
Beskytter og forskjøner båten din
- 26** **Trepleie og lakk**
Et flott utseende og en sterk overflate
- 32** **Plastpest / Osmose**
Osmose i skroget pga vanninntrenging
- 36** **Sparkel**
For reparasjon av alt fra riper og småskader til hull i skroget
- 38** **Motorer og kjølsvin**
Behandling av utsatte deler
- 39** **Helse, miljø og sikkerhet**
Husk beskyttelse av deg selv og miljøet
- 40** **Båtpleie – tilsetninger – tynnere**
Vask, rens, voks og annen båtpleie
- 50** **Farger og fargekart**
Farger for skandinaviske båter og kystkultur

GRUNNING OG MELLOMSTRØK

Grunnlaget for et perfekt malingsresultat er kvaliteten i de forberedelser du gjør. Uavhengig av om flaten er ny eller tidligere behandlet vil Jotun sine grunninger sikre et velfungerende og flott toppstrøk. Nøkkelen er en konsekvent bruk av Jotun sine systemanbefalinger.

En grunning skal beskytte overflaten som males og gi heft til de ytre malingslagene (bunnstoff eller toppstrøk). De finnes både som en- og to-komponentløsninger. Jotun Yachting har flere grunninger som kan brukes overalt på båten. Det finnes to to-komponent- og én en-komponentgrunning. Forskjellen mellom

dem ligger i hardheten, barriereegenskapene og heftegenskapene i forhold til ulike underlag, beskyttelsen de gir mot korrosjon, hvor enkle de er å påføre og tørrstoffmengde / filmtykkelse. Hva du velger vil ha betydning for malesystemets varighet.

Jotun er stolt samarbeidspartner med Redningselskapet

PRODUKTER

ANTIPEST

AntiPest er en to-komponent epoksygrunning, velegnet for epoksy- og polyuretansystemer. Den er utviklet for å forhindre vanninntrengning og derav plastpest i glassfiberskrog. AntiPest kan brukes som grunning for alle slags underlag og som et mellomstrøk for å gi ekstra heft til polyuretan eller bunnstoff utenpå epoksygrunning. Den gir sterk heft på glassfiber, aluminium, lettmetall og tre. Til bruk på ny gelcoat før påføring av bunnstoff.

EPOXY YACHT HB

To-komponent epoksy mastic grunning med svært god barriereeffekt. Den perfekte grunningen både som korrosjonsbeskyttende malesystem på stålskrog og for beskyttelse mot plastpest i glassfiberskrog. Takket være de spesielle hefteegenskapene kan dette svært barrierebyggende produktet påføres korroderte overflater med en gang de er vasket. Epoksyens hardhet gir lang varighet og god slitestyrke.

VINYL PRIMER

En-komponent vinylmodifisert grunning og sealer, med aluminiumspigment for bedre vannmotstand. Gir god heft både på treverk og eldre lag bunnstoff. Den perfekte grunningen for tidligere malte flater under vannlinjen.

VINYL PRIMER SPRAY

En-komponent vinylmodifisert grunning med aluminiumspigment, spesielt utviklet for områder som skal dekkes med Aqualine Optima, for eksempel drev, flaps, påhengsmotorer, propeller og andre lettmetalldetaljer under vannlinjen etc. Hurtigtørkende.

Bruksguide for grunninger

MALINGSYSTEM UNDER VANNLINJEN

På nytt underlag eller nedslipt / sandblåst overflate

SYSTEM	GLASSFIBER	ALUMINIUM	TRE	STÅL
1	Rengjøring			
	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting			
2	Forarbeid			
	Tørsliping med P150 - P180	Mekanisk sliping	Tørsliping med P80-P150	Mekanisk sliping
	Påfør			
	5-15x Clipper 1			
3	Påfør			
	AntiPest	AntiPest	Vinyl Primer	Epoxy Yacht HB
4	Påfør			
	AntiPest	AntiPest	Vinyl Primer	Epoxy Yacht HB
5	Påfør			
	AntiPest			AntiPest
6	Påfør			
	Bunnstoff	Bunnstoff	Bunnstoff	Bunnstoff
7	Påfør			
	Bunnstoff	Bunnstoff	Bunnstoff	Bunnstoff

MALINGSYSTEM OVER VANNLINJEN

På nytt underlag eller nedslipt / sandblåst overflate

	GLASSFIBER	ALUMINIUM	TRE	STÅL			
1	Rengjøring						
	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting						
2	Forarbeid						
	Våtsliping med P120-150	Mekanisk sliping	Tørsliping med P80-P150	Mekanisk sliping			
3	Påfør						
	AntiPest	Vinyl Primer	AntiPest	Vinyl Primer	Clipper I (5-15 strøk vått-i-vått til underlaget er mettet)	Epoxy Yacht HB	
4	Påfør						
	AntiPest	Vinyl Primer	AntiPest	Vinyl Primer	Vinyl Primer	AntiPest	Vinyl Primer
5	Påfør						
	TopGloss BR	TopGloss BR, TopOne	TopGloss BR	TopGloss BR, TopOne	TopOne el. Shipolin	TopGloss BR	TopGloss BR, TopOne
6	Påfør						
					TopOne el. Shipolin		

1. Et fylling strøk med grunning kan aksepteres men vær oppmerksom på at dette kan gi sig og ujevnheter som påvirker sluttresultatet. Jotun anbefaler to tynne strøk med grunning for best beskyttelse og resultat.
2. TopGloss BR kan brukes over både Vinyl Primer og AntiPest, men det oppnåes best resultat ved bruk av Vinyl Primer.

Påføringsveiledning

1. TILDEKKING

Vannlinjen må tildekkes før arbeidet starter. Dette gjøres best med løsemiddelbestandig tape og plast.

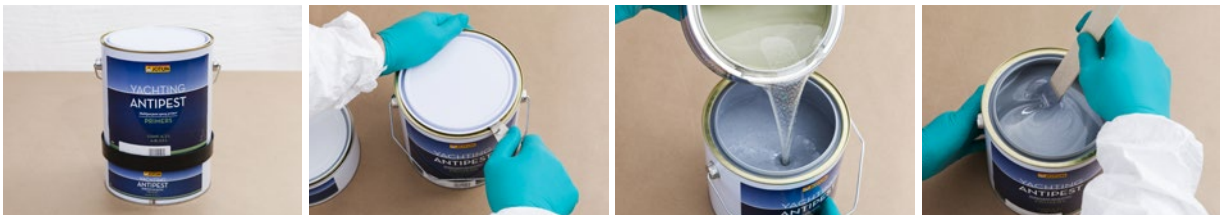
2. BESKYTTELSE

Før du starter arbeidet, husk riktig arbeidsantrekk, hansker, vernebriller og egnet åndedrettsvern. Følg anvisinger på etiketter og teknisk datablad for riktig og sikker bruk.

1. OMRØRING

Alle typer maling må røres grundig før påføring, spesielt viktig er det å røre to-komponentløsninger. Uten grundig omrøring vil de ikke tørke ordentlig, og heller ikke gi den ønskede beskyttelsen. Det kan også oppstå heftproblemer for ytre lag. I litersspann kan du bruke en rørepinne av tre eller metall, i større beholdere er mekanisk omrøring det beste. Redskaper må i alle tilfelle være ren for å unngå urenheter i malingen. Vinyl Primer spray må ristes godt før bruk.

2. FORARBEID

Alle flater som skal males må være helt rene. God overflateprofil gir bedre heft. Her følger grunnreglene:

- Spyl skroget med ferskvann for å fjerne støv, salt og andre urenheter. Ved fett- eller oljeflekker må overflaten avfettes.
- Puss overflaten med tørt sandpapir. Bruk P150-P180 på glassfiber, grovere papir på treflater. Stålunderrag bør helst sandblåses, men dersom dette ikke lar seg gjøre må skroget slipes med svært grovt sandpapir eller tilsvarende. Pass på at du ikke polerer metallet, siden polering hemmer malingens heftevne.
- Påfør grunning etter tabellene på forrige side.
- Påfør til slutt toppstrøk eller bunnstoff.

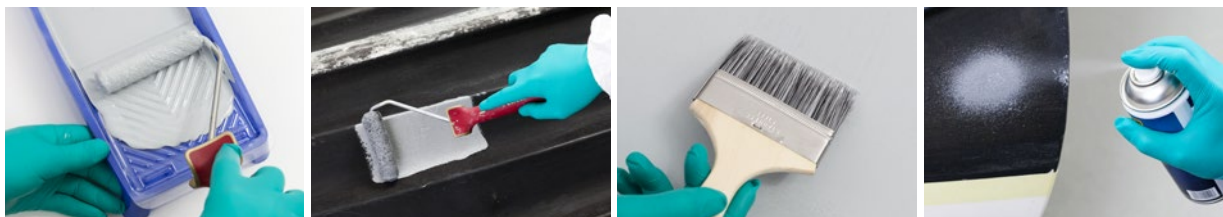
3. PÅFØRINGSREDSKAP

- **Rull:** En kort eller mellomlang mohairrull som tåler løsemidler anbefales. Skumrull kan også benyttes, men krever mer arbeid for å få ut luften som samler seg i rullen.
- **Pensel:** For små områder eller finpuss. Må tåle løsemidler. Bruker du en pensel av god kvalitet, unngår du løse penselhår på overflaten.
- **Sprøyte:** Høytrykksprøyting er den beste metoden for grunning. Dette gir bedre filmdannelse, bedre tykkelse uten uttynning etc. Vanlig sprøyte kan også brukes, men dette krever påføring av flere strøk. NB. Sprøytepåføring må bare utføres av profesjonelle.

4. PÅFØRING

Påfør anbefalt antall strøk. Unngå påføring under ugunstige værforhold som sterk vind, sterk sol, høye temperaturer (særlig midt på en sommerdag), lave temperaturer, høy luftfuktighet eller regn. Tilsetning av løsemidler anbefales heller ikke, da dette reduserer tykkelsen på hvert strøk og øker risikoen for sprut, sig etc. Hvis man må male i sterk vind eller ved høye temperaturer, kan 5-10% løsemiddel tilsettes. Vær alltid oppmerksom på værforholdene for å oppnå best mulig påføring og tørk. Bruk bare Jotun-tynnere, og les produktdatabladet nøye før bruk. Vinyl Primer spray påføres fra 20-25 cm avstand i 90 graders vinkel.

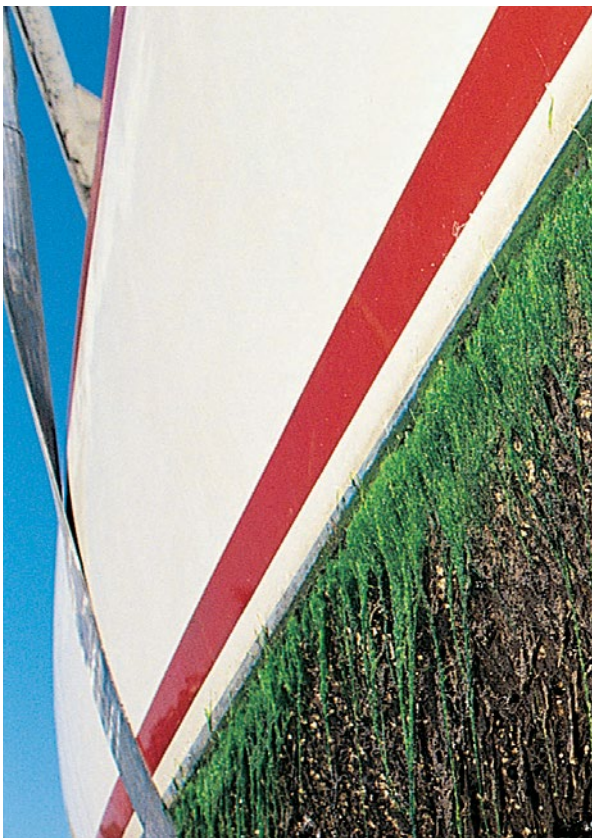

TIPS FOR VELLYKKET GRUNNING

- Unngå å grunne ved svært høye eller lave temperaturer, i sterkt solskinn eller vind.
- Fukte bakken/gulvet for å unngå støv på maling som ikke har tørket.
- Rør godt i malingsspannet før og under påføring.
- Bruk løsemiddelbestandige pensler og ruller av høy kvalitet (mohair eller skum).
- Vær oppmerksom på brukstid etter blanding av to-komponentprodukter.
- Kontroller anbefalt overmalingsintervall på produktdatabladet. Dette er ekstremt viktig ved bruk av to-komponentprodukter.

BUNNSTOFF

Som stolt båteier ønsker du at båten din skal yte sitt aller beste gjennom hele sesongen. For å gjøre det mulig er det viktig å forhindre begroing på skroget. Valg av riktig bunnstoff for din båt og din type bruk er derfor meget viktig, også for å minske fritidsbåters påvirkning på miljøet.

HVORFOR BRUKE BUNNSTOFF?

Den vanligste formen for båtpuss er påføring av bunnstoff, eller stoffing. Stoffing er avgjørende for en vellykket båtsesong, siden det er svært vanskelig å få skroget rent når det først har blitt begrodd. Begroing fører til lavere hastigheter, høyere drivstofforbruk, skade på malingsystemet, blokkering av lensesystemer osv. Jo lenger groen får sitte, desto vanskeligere blir den å fjerne.

HENSIKTEN MED BUNNSTOFF ER Å:

- 1 forhindre eller begrense begroing
- 2 sikre lav friksjon og dermed maksimal fart
- 3 senke drivstofforbruk ved å redusere vannmotstanden
- 4 unngå skade på malingsystemet og beskytte skroget

Et rent skrog gjennom hele sesongen reduserer forbruket av drivstoff og dermed skadelige CO₂-utslipp.

"Vi i Wolfpack Racing Team seiler for å vinne. Da kreves presisjon og full kontroll. For oss er kun det beste godt nok. Når det kommer til bunnstoff og båtpleie finnes det bare et valg - Jotun Yachting."

Hvorfor blir det begroing?

Begroing er avhengig av flere faktorer, blant annet vannkvalitet, temperatur, saltholdighet og vanddybde ved fortøyningspunktet. Gråvannsavrenning, forurensninger i vannet, nærliggende elveos, nedbør, vegetasjon og andre faktorer kan gi store forskjeller selv mellom båter som ligger fortøyd ved nærliggende marinaer.

Artsmangfoldet spiller også en rolle. De ulike typene bunnstoff er utviklet for å beskytte mot de ca 4000 forskjellige artene som kan feste seg på skroget. Artene kan deles inn slik:

- **Makrobegroing:** Alger og dyr
- **Mikrobegroing eller Biofilm:** Blir ofte kalt slim, og er en viskøs blanding av bakterier og andre mikroorganismer

Hvordan starter marin begroing?

Som følge av dette er det svært viktig å velge riktig bunnstoff for din båt. For å treffe det riktige valget må man ta med i betraktningen forhold som bruksprofil og hvilke farvann båten skal brukes og fortøyes i.

Bunnstoffteknologier

Det er mange ulike bunnstoff på markedet, og de kan deles inn i to hovedgrupper; selvpolerende og hardt.

TYPE BUNNSTOFF	GLASSFIBER, STÅL, TRE	ALUMINIUM
<p>SELPOLERENDE All-round-teknologi for de fleste båttyper. Bindemiddelet løser seg i kontrollert hastighet, slik at det alltid er et nytt aktivt lag bunnstoff i kontakt med sjøvannet (se figur under Hvordan virker bunnstoffet?). Poleringshastigheten sikrer en jevn utlekking av biocider gjennom produktets levetid, og holder skroget fritt for groe. Denne teknologien er mest effektiv mot begroing.</p> <p>For alle typer båter som ønsker et veldig godt resultat.</p>	<p>NonStop Aqualine Optima Mare Nostrum SP</p>	<p>Hvit og Grå Sort og Grå</p>
<p>HARDT I disse bunnstoffene er bindemiddelet hardt og uoppløselig. Malingen kan slipes for å gi en glatt overflate.</p> <p>Passer til båter i alle hastighetsklasser, men er utviklet for speedbåter. Filmtykkelsen vil ikke bli redusert i motsetning til selvpolerende bunnstoff og det vil etterhvert ta lenger tid for biocidet å nå overflaten. Etter en tids bruk vil det ytterste laget bli inaktivt og porøst, og må derfor slipes lett før ny påføring. (Se figur under Hvordan virker bunnstoffet?)</p>	<p>Racing</p>	<p>Hvit og Grå</p>

Hvordan virker bunnstoffet?

	NYLIG EKSPONERT	OVER TID
<p>SELPOLERENDE BUNNSTOFF NonStop Mare Nostrum SP Aqualine Optima</p>		
<p>HARDT BUNNSTOFF Racing</p>		

 Biocider Bunnstoff

Velg riktig bunnstoff

Det er viktig å velge et bunnstoff som passer til det øvrige malingsystemet på båten. Det er tre måter å gjøre dette på:

- 1 Dersom du vet hvilket bunnstoff som er påført fra før, er det bare å følge overmalingstabellen nedenfor.
- 2 Dersom det gamle bunnstoffet er av ukjent type, bør det forsegles med et strøk Vinyl Primer før nytt bunnstoff påføres.

- 3 Dersom det nåværende malingsystemet er skadet eller ødelagt, må det fjernes strøk for strøk til man kommer ned til et helt underlag (maling eller den opprinnelige gelcoaten). Når flaten er pusset, bør den behandles på nytt med AntiPest før stoffing.

For å velge riktig bunnstoff for din båt og ditt bruk er det viktig å ta hensyn til båttype, bruksfrekvens, hastighet, geografisk plassering, eksisterende bunnstoff, om båten ofte transporteres på henger samt miljø og lovreguleringer.

BRUKSOMRÅDE	SELPOLERENDE			HARDT
	NonStop	MareNostrum SP	Aqualine Optima	Racing
Motorbåter	★★★	★★		★★
Seilbåter	★★★	★★		★★
Regattaseilbåter	★★	★		★★★★*
Speedbåter (40 knop)	★★	★★		★★★
Aluminium og lettmetalldele	★★★ Hvit/Grå		★★★	★★ Hvit/Grå
Propeller etc (ikke lettmetall)	Samme bunnstoff som skroget for øvrig eller Aqualine Optima			
Forhold med ekstrem begroing	★★★	★	★★★	★★
Ferskvannsområder (innsjøer)	Normalt anbefales det ikke bunnstoff i ferskvann			

Nøkkel: ★★★ Ypperlig ★★ Meget velegnet ★ Egnet

Aqualine skal ikke brukes på selve skroget.

*Ved våtsliping av overflaten etter påføring.

Malingsystemer

På nye underlag eller helt malingsfrie skrog:

		GLASSFIBER	ALUMINIUM	TRE	STÅL	LETTMETALL- DELER/DREV
1	Rengjøring	Høytrykksvask med ferskvann og avfett om nødvendig				Avfett med Jotun Tynner no7 (Xylen)
2	Forarbeid	Puss med P120 - P150	Mekanisk sliping	Puss med P150-P180	Mekanisk sliping	Puss med P150-P180
3	Påfør			5-15 x Clipper I		
4	Påfør	3 x AntiPest	2 x AntiPest	2 x Vinyl Primer	2 x Epoxy Yacht HB	2 x Vinyl Primer Spray
5	Påfør				AntiPest	
6	Påfør	2 x Bunnstoff	NonStop Hvit/Grå Racing Hvit/Grå	2 x Bunnstoff	2 x Bunnstoff	3 x Aqualine Optima

På gamle malingsystemer: Vask grundig med ferskvann før du begynner. Dersom bunnstoffet som allerede er påført er ukjent, må det påføres et mellomstrøk med Vinyl Primer for å oppnå godt heft. Dersom bunnstoffet er kjent, kan du sjekke tabell på side 14.

PRODUKT

NONSTOP

Et meget effektivt selvpolerende bunnstoff basert på spesialbindemidler. Gir en aktiv overflate som blir kontinuerlig fornyet slik at du får et rent skrog hele sesongen.

BRUKSOMRÅDE

- For alle typer båter som ønsker et veldig godt resultat.
- Bare fargene hvit og grå kan brukes på aluminiumsskrog.

RACING

Et avansert hardt bunnstoff som gir en hard, glatt og slipbar overflate. Kritter ikke.

- Passer til båter i alle hastighetsklasser, men er utviklet for speedbåter.
- Bare fargene hvit og grå kan brukes på aluminiumsskrog.
- Det harde bunnstoffet kan våtslipas helt glatt slik at det blir velegnet for regattaseilbåter.

MARE NOSTRUM SP

Et selvpolerende bunnstoff basert på spesialbindemidler. Gir en aktiv overflate som blir kontinuerlig fornyet slik at du får et rent skrog hele sesongen.

- Kan brukes på de fleste båttypene.

AQUALINE OPTIMA

En ny generasjon beskyttelse for drev, propeller og andre lettmetalldetaljer under vannlinjen. Suveren dekkevne og unik effekt mot begroing gjennom hele sesongen.

- For drev, propeller, flaps og andre lettmetallkomponenter under vannlinjen.
- Det er viktig at underlaget er avfettet og rengjort før påføring av Vinyl Primer og Aqualine Optima.

FORBRUK pr. strøk	RENGJØRING	TØRKETID	23°C	15°C	10°C	FARGER
10 m ² /litr.	Jotun Thinner no.7 (Xylene)	Overmalbar etter: Kan sjøsettes etter: Må sjøsettes innen*:	8 t 12 t 9 Mnd	10 t 16 t 9 Mnd	12 t 24 t 9 Mnd	<ul style="list-style-type: none"> Sort Grå Hvit Mørk blå Blå Rød
10 m ² /litr.	Jotun Thinner no.7 (Xylene)	Overmalbar etter: Kan sjøsettes etter: Må sjøsettes innen*:	8 t 12 t 9 Mnd	10 t 16 t 9 Mnd	12 t 24 t 9 Mnd	<ul style="list-style-type: none"> Sort Grå Hvit Mørk blå Blå Rød
10 m ² /litr.	Jotun Thinner no.7 (Xylene)	Overmalbar etter: Kan sjøsettes etter: Må sjøsettes innen*:	8 t 12 t 9 Mnd	10 t 16 t 9 Mnd	12 t 24 t 9 Mnd	<ul style="list-style-type: none"> Sort Mørk Blå Rød Hvit
10 m ² /litr.	Jotun Thinner no.7 (Xylene)	Påfør 2-3 strøk med 15-20 minutter mellom strøkene Kan sjøsettes etter: Må sjøsettes innen*:	3 t 9 Mnd	8 t 9 Mnd	10 t 9 Mnd	<ul style="list-style-type: none"> Sort Grå

* Dersom båten er godt tildekket eller står innendørs.

Overmalingstabell

BÅTEN HAR GAMMELT BUNNSTOFF I GOD STAND. HVILKEN TYPE?	HVILKET NYTT BUNNSTOFF SKAL DU HA?		
	SELPOLERENDE BUNNSTOFF		HARDT BUNNSTOFF
	NonStop	Mare Nostrum SP	Racing
NonStop, Mare Nostrum SP Andre selvpolerende bunnstoff*	 Påføres direkte	 Påføres direkte	 Påføres direkte
Racing Andre harde bunnstoff*	 Våtsliping + nytt strøk	 Våtsliping + nytt strøk	 Våtsliping + nytt strøk
Racing Ultraspeed Andre tynnsjikt bunnstoff	 Våtsliping + Vinyl Primer	 Våtsliping + Vinyl Primer	 Våtsliping + Vinyl Primer
Ukjent	 Våtsliping + Vinyl Primer	 Våtsliping + Vinyl Primer	 Våtsliping + Vinyl Primer

* Unntatt Seajet 034, Hempel Glide Cruise og Hempel Glide Speed. Et grunningsstrøk med Vinyl Primer må påføres før overmaling.

- Påføres direkte når overflaten er ren og tørr.
- Våtslipes med middels grovt sandpapir og skylles med ferskvann. Påfør nytt strøk når overflaten er ren og tørr.
- Våtslipes med middels grovt sandpapir og skylles med ferskvann. Påfør ett forseglingsstrøk Vinyl Primer.

Hvor mye bunnstoff trenger jeg?

Å forebygge begroing er ikke bare et spørsmål om hvilket bunnstoff man velger, men også påføringen og tykkelsen på sjiktene. Det er altså viktig å vite hvor mye som trengs, og derfor bør man ha kjennskap til skrogets overflateareal.

																					
	MOTORBÅT							SEILBÅT							BÅT MED STOR KJØL						
Lengde (m)	4	6	7,5	9	11,5	13	15	4	6	7,5	9	11,5	13	15	6	7,5	9	11,5	13	15	
Lengde (fot)	15	20	25	30	38	43	49	15	20	25	30	38	43	49	20	25	30	38	43	49	
Overflate (m²)	8	12	20	24	34	60	73	6	9	14	22	34	40	50	13,5	21	28	38	60	75	
Antall liter	2	3	5	6	8,5	14	17	1,5	2,5	3,5	5,5	8,5	10	12,5	3,5	5,5	7	9,5	14	18	
Bokser 0,75 l.	3	4	7	8	12	19	23	2	4	5	8	12	14	17	5	8	10	13	19	24	

Tabellen viser forbruk ved 2 strøk. For årlig oppgradering med NonStop, Racing eller Mare Nostrum SP holder det med 1 strøk, dvs antall liter kan halveres. Kun retningsgivende mengder, nøyaktigheten i tallene minsker jo større båten er.

Påføring av bunnstoff

1. TILDEKKING

Merk opp vannlinjen og dekk til alle andre områder som ikke skal males før arbeidet starter. Dette gjøres best med løsemiddelbestandig tape og plast.

2. BESKYTTELSE

Før du starter arbeidet, husk riktig arbeidsantrekk, hansker, vernebriller og egnet åndedrettsvern. Følg anvisninger på etiketter og teknisk datablad for riktig og sikker bruk.

3. OMRØRING

All maling må røres grundig før påføring. Dette er spesielt viktig med hensyn til bunnstoff, siden enkelte av ingrediensene (som kobber og sink) vil synke til bunns i spannet. Enten man bruker et mekanisk røreverktoy eller en rørepinne av tre må redskapet være helt ren, slik at ikke malingen blir forurenset.

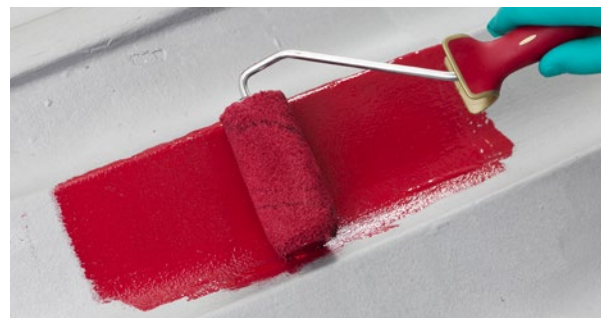
4. MALEREDSKAP

- **Rull:** Bruk mohairrull som tåler løsemidler. Ved påføring av tynnsjikt bunnstoff må rullen være korthåret (eks. «Jordan for glatte underlag»).
- **Pensel:** For partier der rullen ikke kommer til. Denne må også være løsemiddelbestandig.

5. PÅFØRING

For å oppnå ønsket filmtykkelse må den anbefalte mengden bunnstoff påføres, selv om det trengs flere strøk. Skroget møter mest friksjon forut, langs vannlinjen og akterut ved propellen. Det anbefales å påføre et ekstra strøk på disse områdene for bedre å hindre begroing.

Påfør det anbefalte antall strøk. Unngå påføring under ugunstige værforhold som sterk vind, sterk sol, høye temperaturer (særlig midt på en sommerdag), lave temperaturer, høy luftfuktighet eller regn. Tilsetning av løsemidler anbefales heller ikke, da dette reduserer tykkelsen på hvert strøk og øker risikoen for sprut, sig etc.

6. DREV, PROPELLER OG FLAPS

På deler av aluminium og lettmetall må kun Aqualine Optima eller NonStop/Racing med fargene hvit eller grå brukes. Aqualine Optima påføres fra 20-25 cm avstand i 90 graders vinkel.

TOPPSTRØK

Toppstrøket er båtenes ansikt utad og gir båten en distinkt karakter. Selv en gammel og slitt overflate kan bli som ny med bruk av riktige produkter. I tillegg er toppstrøket en viktig barriere mot de ytre elementer og skal gi skroget god beskyttelse. Andre viktige egenskaper for disse produktene er høy glans, UV-beskyttelse, overflatens hardhet og god værbestandighet.

PRODUKTER

TOPGLOSS BRUSH AND ROLLER

To-komponent polysiloxantoppstrøk med unik glans og eksepsjonell hardhet. Dette gir overflaten ekstra slitestyrke. Spesielt utviklet for å oppnå en profesjonell finish med rull eller pensel. Har meget god dekkeevne, fargebestandighet og lang åpentid. Glans inntil 95*. Produktet kommer i 12 ferdigfarger basert på en oppdatert og tidsriktig fargepakke.

TOPONE

En-komponent emalje basert på uretan-modifisert alkydbindemiddel med veldig god påføringsevne, med høy glans, god slitestyrke og høy fleksibilitet. Ideell for trebåter. Glans 85*. Produktet kommer i fem ferdigfarger.

SHIPOLIN

En-komponent skipsmaling med gode påføringsegenskaper ved bruk av pensel eller rull. Gir en blank overflate og er svært slitesterk samtidig som den er elastisk. Glans 80*. Egner seg spesielt for overflater av tre. Shipolin kan blandes over Jotuns Multicolor system med et unikt utvalg av farger.

Alle Jotun sine produkter ivaretar disse viktige karaktertrekkene, samtidig som de er enkle å bruke og påføre. Jotun tilbyr både en- og to-komponentløsninger, beregnet for forskjellige typer behov og underlag.

TO TYPER TOPPSTRØK

Et toppstrøk kan være en- eller to-komponent. Hvilken type du bør velge avhenger av hva båten er laget av og hvilke produkter som er benyttet tidligere. Toppstrøk finnes i utvalgte, maritime farger eller som del av Jotuns Multicolor system.

* Glansenheter

Malingsystem

EN-KOMPONENTPRODUKTER

På nytt eller nedslipt skrog.

		GLASSFIBER	ALUMINIUM	TRE	STÅL
1	Vask	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting med Boatwash.			
2	Overflate	Våtsliping med P120 - P150	Mekanisk sliping	Tørresliping med P80 - P150	Mekanisk sliping
3	Påfør	AntiPest		Clipper I (5-15 strøk vått-vått til overflaten er mettet)	Epoxy Yacht HB
4	Påfør				Vinyl Primer
5	Påfør	AntiPest		Vinyl Primer	
6	Påfør	TopOne eller Shipolin			
7	Påfør	TopOne eller Shipolin			

TO-KOMPONENTPRODUKTER

På nytt eller nedslipt skrog.

		GLASSFIBER		ALUMINIUM		TRE	STÅL	
1	Rengjøring	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting						
2	Forarbeid	Våtsliping med P120-150		Mekanisk sliping		Tørresliping med P80-P150	Mekanisk sliping	
3	Påfør	AntiPest	Vinyl Primer	AntiPest	Vinyl Primer	Clipper I (5-15 strøk vått-i-vått til underlaget er mettet)	Epoxy Yacht HB	
4	Påfør	AntiPest	Vinyl Primer	AntiPest	Vinyl Primer	Vinyl Primer	AntiPest	Vinyl Primer
5	Påfør	TopGloss BR	TopGloss BR, TopOne	TopGloss BR	TopGloss BR, TopOne	TopOne el. Shipolin	TopGloss BR	TopGloss BR, TopOne
6	Påfør					TopOne el. Shipolin		

1. Et fylling strøk med grunning kan aksepteres men vær oppmerksom på at dette kan gi sig og ujevnheter som påvirker sluttresultatet. Jotun anbefaler to tynne strøk med grunning for best beskyttelse og resultat.
2. TopGloss BR kan brukes over både Vinyl Primer og AntiPest, men det oppnåes best resultat ved bruk av Vinyl Primer.

MALINGSYSTEM

På tidligere malte flater.

		PÅ TO-KOMPONENTE PRODUKTER	PÅ EN-KOMPONENTE PRODUKTER
1	Vask	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting	
2	Overflate	Lett puss med fint papir (P280 – P360) og støvfjerning	
3	Påfør	TopGloss BR	TopOne eller Shipolin
4	Påfør	TopGloss BR	TopOne eller Shipolin

Påføringsanbefalinger**HVOR MYE TRENGER JEG?**

Påkrevd malingsmengde er avhengig av hvor stort areal som skal males. Mål avstanden fra vannlinjen til dekket og multipliser denne med båtenes lengde. Multipliser så med to og legg til arealet av akterspeilet. Siden båter har ulike design, gir dette naturligvis bare et overslag.

Dette arealet deles så på spreedevnen til det aktuelle produktet (oppført på spannet og produktdatabladet). Disse tallene gir det riktige antall liter maling som trengs for å dekke båten.

Her er en hurtigguide med omtrentlige verdier for ulike båttyper.

														
	MOTORBÅT							SEILBÅT						
Lengde (m)	4	6	7,5	9	11	13	15	4	6	7,5	9	11	13	15
Lengde (fot)	13	20	25	30	36	43	49	13	20	25	30	36	43	49
Overflate (m ²)	8	12	20	24	34	46	58	6	9	14	22	34	46	58
Bokser 0,75 l.	1	2	3	3	5	6	8	1	2	2	3	5	6	8

For gjør-det-selv brukere er det anbefalte påføringsverktøyet for toppstrøk pensel og rull. De er lette å bruke og gir en god finish.

Påføringsveiledning

1. TILDEKKNING

Før arbeidet begynner er det tilrådelig å tildekke alle områder som ikke skal males med løsemiddelresistent plast. Dersom skroget er påført bunnstoff, må hele dette området tildekkes for å forebygge søl, støvansamling og annet som vil hemme bunnstoffets effekt.

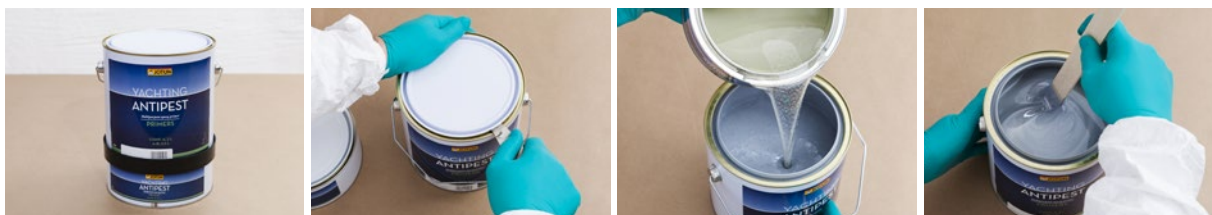
2 BESKYTTELSE

Før du starter arbeidet, husk riktig arbeidsantrekk, hansker, vernebriller og egnet åndedrettsvern. Følg anvisinger på etiketter og teknisk datablad for riktig og sikker bruk.

3. OMRØRING

Alle typer maling må røres om før påføring, dette er spesielt viktig med to-komponent produkter. Uten tilstrekkelig omrøring vil ikke produktet tørke ordentlig, og heller ikke oppnå ønsket glans og hardhet. I literspann bør man bruke en rørepinne av tre eller metall, for større beholdere er det best å bruke et mekanisk røreverktøy. Pass i alle tilfeller på at redskapen er helt ren og ikke tilfører malingen urenheter.

4. PÅFØRINGSREDSKAP

- **Rull:** En mellomlang eller kort mohairrull som tåler løsemidler er best. Skumrull kan også brukes, men dette medfører en god del merarbeid grunnet luft i rullen. Forskjellige typer rull gir ulik filmtykkelse. Skumplastrull gir generelt mindre filmtykkelse, mens filt- og mohairrull gir en tykkere filmtykkelse.
- **Pensel:** Må tåle løsemidler, og kan brukes på små flater og til finpuss. Det er viktig å velge en pensel av god kvalitet for å unngå løse penselhår i malingen.

5. OVERFLATE

Så lenge overflaten er grundig klargjort, kan man oppnå en profesjonell finish uansett påføringsmetode. Alle områder som skal males må spyles med ferskvann for å få bort salt, støv og andre urenheter. Eventuelle fett- eller oljeflekker fjernes. Når overflaten er ren og tørr, bør man slippe den ned for å oppnå godt feste og en feilfri overflate. Overflaten bør være matt eller halvblank etter pussing.

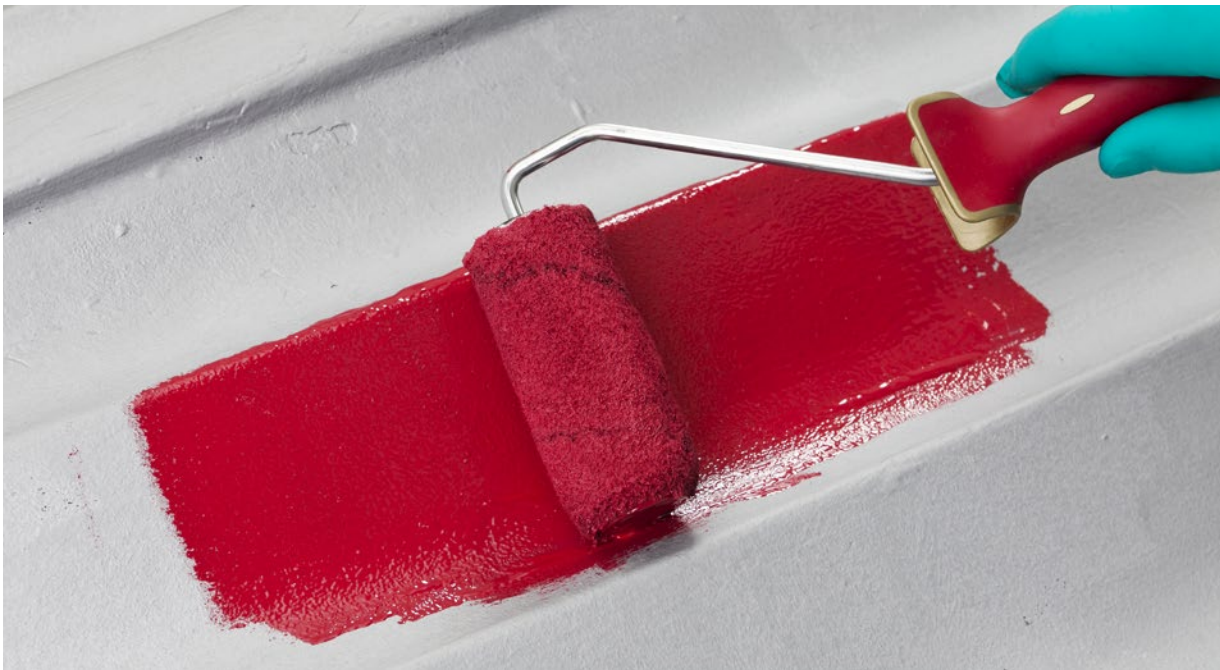
- 1 Påfør ett strøk grunning, jf tabeller side 22.
- 2 Dersom overflaten har hakk, sår, hull eller lignende, må skroget sparkles etter behov. La sparkelen tørke og puss forsiktig med fint sandpapir (P240-P360).
- 3 Siden sparkel er mer porøs enn maling, må reparasjoner forsegles med et ekstra strøk grunning. Dette sikrer en jevn finish.
- 4 Påfør toppstrøket.

6. PÅFØRING

For gjør-det-selv brukere kan toppstrøk påføres med pensel eller rull. Legg alltid to strøk ved bruk av rull eller pensel. På denne måten blir toppstrøket jevnere påført, slik at glans, hardhet og bestandighet forbedres.

Unngå påføring under ugunstige værforhold som sterk vind, sterk sol, høye temperaturer (særlig midt på en sommerdag), lave temperaturer, høy luftfuktighet eller regn. Tilsetning av løsemidler anbefales heller ikke, da dette reduserer tykkelsen på hvert strøk og øker risikoen for sprut, sig etc. Ved sterk vind eller høye temperaturer kan 5-10% løsemiddel tilsettes. Vær alltid oppmerksom på værforholdene for å oppnå best mulig påføring og tork. Bruk bare Jotun-tynnere, og les produktdatabladet nøye før bruk.

Best resultat oppnås ved krysstrøk: Første strøk påføres diagonalt, og det neste horisontalt eller vertikalt. Dette gir en jevnere overflate og en bedre finish. Bruk pensel og rull av høy kvalitet for å unngå løse penselhår og fiber i malingen. Denne metoden kan brukes for alle påfølgende strøk.

TIPS FOR ET PERFEKT RESULTAT

- Ikke utfør arbeidet ved svært høye eller svært lave temperaturer, i sterkt solskinn eller sterk vind
- Bløtlegg gulvet rundt arbeidsplassen for å unngå støvansamling på den våte malingen
- Rør grundig av og til, også under påføring
- Dersom det er mulig bør du ha en arbeidskamerat for å sørge for et perfekt resultat
- Bruk pensler og ruller av høy kvalitet, fortrinnsvis mohair- eller skumredskaper
- Ved påføring av siste strøk bør penselen være fullstendig rengjort eller ny
- Påfør med rull og stryk over med en bred pensel/fordriver med en gang
- Hold penselen i 45 graders vinkel for å unngå penselstriper

TREPLEIE

Tre er et naturlig materiale som gir båten din et varmt og sofistisert preg, men trenger en god lakk for å fremheve og beskytte sin skjønnhet. Folk flest er ofte mest opptatt av lakkens glansnivå men det er viktig å huske på at lakken er treets eneste beskyttelse mot de ytre elementene.

Havmiljøet, sol og vind utsetter treet for store påkjenninger gjennom sesongen og derfor trenger trebåten beskyttelse av en lakk med god kvalitet. En slik lakk skal oppfylle følgende krav:

- 1 Beskytte treet mot sin hovedfiende - solens UV-stråler.
- 2 Beskytte treet mot sjøvann, salt og støv.
- 3 Bevare og forsterke treets naturlige skjønnhet og gi et varmt inntrykk.

Den beste måten for å oppnå et perfekt resultat ved lakkering av trebåt er å legge mye tid i forberedelsene og være nøye med detaljene. Sørg for at ha minst like god tid til forarbeidet som til selve lakkeringen og for å ha rene pensler av god nok kvalitet. Husk også at det ofte er lettere å få et perfekt lakkresultat dersom man er to om jobben!

Et godt grunnlag for lakkering

Før lakkering, er det tilrådelig å styrke beskyttelsen av treet med rikelige mengder av en konserverende olje. Hensikten med dette er å impregnere treverket, samt å klargjøre underlaget for lakk.

Jotun Yachting anbefaler Clipper I som grunning for trebåter. Jotun Clipper I er en konserverende olje for trebåter - også eksotiske treslag. Den er en spesialolje

med særlig god inntrengende effekt. Impregneringsmiddelet i Jotun Clipper I beskytter treverk mot sopp og gir førsteklasses underlag for etterbehandling med andre Jotun Yachting produkter.

Det er tre ulike en-komponentlakk å velge mellom, selv om Benar Marine ofte regnes som en oljelakk.

ULIKE TYPER TREPLEIEPRODUKTER OG LAKK

CLIPPER I

En førsteklasses båtolje med meget gode penetrerende egenskaper som gjør den ideell til impregnering av treverk.

- Kan brukes utvendig såvel som innvendig

CLIPPER II

En klar båtlakk som i system med Clipper I gir førsteklasses behandling av trebåter. Den kombinerer slitestyrke og glansholdbarhet med god elastisitet.

- Clipper II kan påføres direkte på tidligere lakkerte overflater.
- Kan brukes utvendig så vel som innvendig.

BENAR MARINE

En oljelakk som trenger godt inn i treverket. Den bør derfor ikke påføres dersom man tidligere har brukt en tradisjonell lakk. Benar Marine er transparent, og følger treverkets naturlige bevegelse uten å sprekke. Den gir en blank overflate og har fargeløst UV-filter for beskyttelse.

- Benar Marine kan overmales etter 24 timer, selv om overflaten kan være noe klebrig.
- Påføres i tynne strøk.
- Kun for bruk utvendig.

RAVILAKK

En-komponent lakk med høy glansgrad og en unik hard overflate. Ravilakk gir en gylden, varm tone til treverket, og har et UV filter som hindrer treverket i å mørkne. Gode påføringsegenskaper og glansholdbarhet.

- Ved påføring av Ravilakk anbefales det å legge et strøk per dag og pusse lett mellom lagene.
- Kan brukes utvendig så vel som innvendig.

TEAK OIL

Olje til oppfriskning og vedlikehold av teak ombord i båten.

- Oljen påføres 2-3 strøk vått-i-vått.
- Overskytende olje tørkes bort, da denne behandlingen skal gi et oljet utseende.
- Før påføring av Teak Oil på værslitte overflater, vask grundig med Teak Cleaner.

MAHOGANY RESTORER

Bringer værslitt mahogny tilbake til sitt opprinnelige utseende. Inneholder lysekte fargestoffer som gir en naturlig glød til treverket. En-komponente lakker kan tones med Mahogany Restorer. Før påføring av Mahogany Restorer på værslitte overflater, vask grundig med Teak Cleaner.

- Påfør 1-2 strøk med pensel eller svamp, eller til man oppnår ønsket farge.
- Kan etterbehandles med Clipper I eller en av Jotuns lakker.

Velg riktig lakk

TYPE	TRE EKSTERIØR	TRE INTERIØR
Ravilakk	★★★	★★★
Clipper II	★★★	★★★
Benar Marine	★★★	★

Nøkkel: ★★★ Ypperlig ★★ Meget velegnet ★ Egnet

Malingsystem

Utenpå nytt eller nedslipt treverk.

		EN-KOMPONENT SYSTEM
1	Vask	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting
2	Overflate	Slip med P80 – P180-papir, deretter med P240 -P320
3	Påfør	Clipper I (5-15 strøk vått-i-vått til treverket er mettet)
4	Påfør	Ravilakk Clipper II Benar Marine
5	Påfør	Ravilakk Clipper II Benar Marine
6	Påfør	Ravilakk Clipper II Benar Marine
7	Påfør	Ravilakk Clipper II Benar Marine
8	Finish	Ravgul/gylden finish Klar glanset finish Klar glanset finish

For å oppnå maksimal glans ved bruk av Ravilakk eller Clipper II anbefales det å påføre ett strøk per dag og pusse mellom strøkene med fint sandpapir (P320 – P400).

Benar Marine kan tendere mot klebrighet over tid, men dette har ingen konsekvenser for overmalingsevnen, og nytt strøk kan påføres etter 24 timer. Påføres i tynne strøk, med varsom penselbruk.

NB. På grunn av selvantennelse skal brukt materiell som kluter, sandpapir etc. brennes straks eller legges i vann.

Påføringsanbefalinger

1. TILDEKKING

Før arbeidet starter, må alle områder som ikke skal lakeres dekkes til eller maskeres med løsemiddelresistent plast og teip. Dersom båten er stoffet, er det spesielt viktig å beskytte bunnstoffet under sliping og lakkering.

2. BESKYTTELSE

Før du starter arbeidet, husk riktig arbeidsantrekk, hansker, vernebriller og egnet åndedrettsvern. Følg anvisinger på etiketter og teknisk datablad for riktig og sikker bruk. NB. På grunn av selvantennelse skal brukt materiell som kluter, sandpapir etc. brennes straks eller legges i vann (gjelder Clipper I, Benar Marine og Teak Oil).

3. OMRØRING

All maling må omrøres. Dette er spesielt viktig for to-komponentprodukter. For dårlig omrøring kan føre til lenger tørketid, dårlig glans og hardhet. Bruk rørepinne av tre eller metall i litersspann, i større beholdere bør du bruke et mekanisk røreverktøy. Pass i alle tilfelle på at redskapen er helt ren.

4. VERKTØY

- **Pensel:** gir enkel tilgang til små områder og er det mest brukte verktøyet. Den må tåle løsemidler og være av god kvalitet for å unngå penselhår i lakken.
- **Rull:** Medium eller korthåret rull som tåler løsemidler kan brukes.

5. FORARBEID

Et godt resultat er avhengig av grundig forarbeid. For å få en perfekt finish, bør du legge opp til 80% av tiden i forarbeidet. Alle flater må vaskes og skylles i ferskvann og om nødvendig avfettes. Når flaten er ren bør den pusses lett for å gi god heft. For lakk i generelt god stand uten skader, slip lett med 280-320 papir og sørg for å fjerne alt slipestøv. For lakk med mindre skader, slip lett med 280-320 papir og reparer skader for nye lag med lakk påføres. Mindre skader kan repareres ved å fylle skaden gjentagende ganger med tilsvarende lakk. Avslutt med å slipe lett oppå skaden for å få en jevn og fin overflate. For lakkerte overflater i dårlig stand må all gammel lakk fjernes ved skraping eller sliping, evt med hjelp av varmluftpistol.

6. PÅFØRING

Nytt treverk må mettes. Til dette anbefales 5-15 strøk vått-i-vått med Clipper I. Best beskyttelse oppnås ved å avslutte med påføring av 4-5 strøk en-komponentlakk. Tynne strøk gir høy glans og glatt overflate, og pussing mellom strøkene anbefales for å fjerne støv og lignende som har satt seg i lakken. Pussing gir også bedre slitestyrke og holdbarhet, samt jevnere filmtykkelse.

Unngå påføring under ugunstige værforhold som sterk vind, sterk sol, høye temperaturer (særlig midt på en sommerdag), lave temperaturer, høy luftfuktighet eller regn. Tilsetning av løsemidler anbefales heller ikke, da dette reduserer tykkelsen på hvert strøk og øker risikoen for sprut, sig etc. Hvis man må male i sterk vind eller ved høye temperaturer, kan 5-10% løsemiddel tilsettes. Vær alltid oppmerksom på værforholdene for å oppnå best mulig påføring og tørk. Bruk bare Jotun-tynnere, og les produktdatabladet nøye før bruk.

FØLGENDE PÅFØRINGSREKKEFØLGE ER ANBEFALT:

- 1 Legg 5-15 strøk Clipper I (vått-i-vått) som tidligere anvist. Clipper I metter treverket for å gi en god beskyttelse mot vanninntrenging.
- 2 Legg første strøk Jotun Yachting lakk, uttynnet med 10-15% av den anbefalte Jotun-tynneren for bedre inntrengingsevne.
- 3 Legg 3-4 strøk lakk. For langvarig beskyttelse anbefales 10-15 svært tynne strøk istedenfor.
- 4 Det anbefales å pusse mellom strøkene for å fjerne støv og andre urenheter som ellers vil være synlige under neste strøk.
- 5 Ta hensyn til tørketidene og overmalingsintervallene som er oppført i det tekniske databladet for det enkelte produkt. En grei huskeregel er å legge ett strøk om dagen.

TIPS FOR VELLYKKET LAKKERING

- Ikke utfør arbeidet ved svært høye eller svært lave temperaturer, i sterkt solskinn eller sterk vind.
- Bløtlegg gulvet rundt arbeidsplassen for å unngå støvansamling på den våte malingen.
- Rør grundig av og til, også under påføring.
- Bruk pensler og ruller av høy kvalitet, fortrinnsvis mohair- eller skumredskaper.
- Legg tynne strøk med veden.
- Etter første strøk kan det være nødvendig å pusse med middels fint sandpapir.
- Legg lakken i 90 graders vinkel og pensle i 45 graders vinkel for å unngå penselstriper.
- NB. På grunn av selvantennelse skal brukt materiell som kluter, sandpapir etc. brennes straks eller legges i vann.

PLASTPEST/OSMOSE

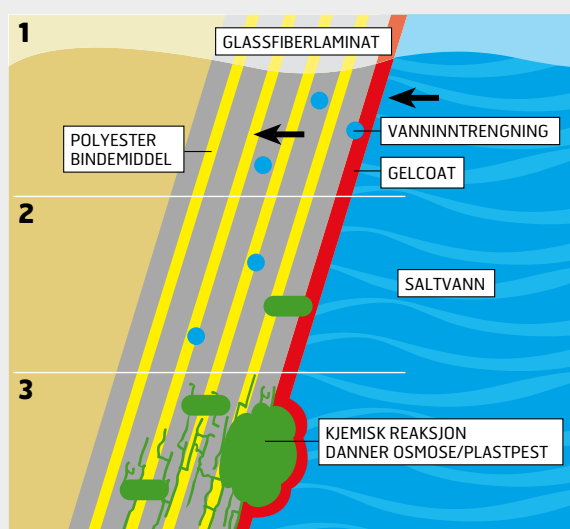
Plastpest regnes for å være glassfiberbåtens hovedfiende. Fenomenet skyldes kjemiske reaksjoner under gelcoaten som følge av vanninntrengning, og skader både glassfiberlaminatet og skrogets bruddmotstand.

OSMOSE

Osmose er prosessen som jevner ut forskjellen i trykk og fuktighetsnivå på hver side av gelcoaten. Motsatt av hva mange tror er ikke gelcoaten 100% vanntett, så over tid vil noe fuktighet trenge inn til glassfiberlaminatet, enten fra sjøen eller fra vannansamlinger på innsiden av skroget. I alle tilfeller vil vannet reagere med kjemikalier i laminatet. Hvis denne prosessen får fortsette uforstyrret, vil vannet fortsette å trenge inn til skroget er mettet.

Hvor fort problemet oppstår og hvor stor skade de gjør er avhengig av faktorer som materiale, produksjonshastighet, kvaliteten på glassfiberet, setningstid for polyester, vanntemperatur osv. Osmose er et potensielt problem for glassfiberbåter på samme måte som korrosjon er for båter med metallskrog. For å forebygge problemet er det svært viktig å påføre riktig malingsystem så tidlig som mulig.

HVORDAN DANNES OSMOSE?

Osmose er en diffusjon (transport) av vann gjennom en halvgjennomtrengelig film som f.eks gelcoat fra et område med en løsning med høy konsentrasjon av vann til et område med en løsning av lav vannkonsentrasjon for å danne en likevekt. Disse områdene kan være i selve polyester bindemiddelet (gult område), i glassfiberlaminatet (grått område) eller mellom glassfiberlaminatet og gelcoaten (rødt område). Over tid vil dermed områdene på begge sider av membranen (gelcoaten) ha lik konsentrasjon av vann, noe som vil skape blærer med et hydraulisk trykk på baksiden av gelcoaten.

SLIK IDENTIFISERER DU OSMOSE

Det er ikke alltid lett å oppdage plastpest. Først når det oppstår blærer er det enkelt å fastslå om skroget er angrepet av osmose: Osmotiske blærer inneholder gjerne en brunaktig væske som lukter eddik. Hvis blærene er tørre og harde er de mest sannsynlig forårsaket av luft eller løsemiddel som har blitt stengt inne i løpet av malerarbeidet. Disse har ingen skadelig virkning på glassfiber.

Skroget kan godt være angrepet av plastpest selv om ingen blærer er synlige, det tar nemlig en del tid før blærer dannes. Forsøk på å forebygge problemet kan ikke stanse prosessen når den er i gang, så det kan lønne seg å få skroget inspisert av fagfolk. Dersom det blir påvist plastpest, bør skroget behandles så fort som mulig for å unngå at det sprer seg.

Fullstendig osmosebehandling må begynne med fullstendig fjerning av gelcoaten. Skroget må så tørke før det påføres Osmoshell under grunning og bunnstoff. Det viktigste er å bygge opp et tykt nok lag av epoksyprodukter, da disse er langt mer vanntettende enn gelcoat.

PRODUKTER

OSMOSHELL

En unik to-komponent løsemiddelfri epoksysparkel, for reparasjon av store osmoseskader. Inneholder glassflak som gir en enestående barriereeffekt. Bør påføres av profesjonelle. Jotun sitt anbefalte produkt for store osmoseskader.

EPOXY YACHT HB

To-komponent epoksy mastic grunning med svært god barriereegenskaper. Den perfekte grunningen både som korrosjonsbeskyttende malesystem på stålskrog og for beskyttelse mot plastpest på glassfiberskrog. Takket være de spesielle hefteegenskapene kan dette svært barrierebyggende produktet påføres korroderte overflater med en gang de er vasket. Epoksens hardhet gir lang varighet og god slitestyrke.

MALINGSYSTEM MED OSMOSHELL

Maleprosess for anbefalt osmosebehandling av glassfiberskrog

1	Vask	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting
2	Forarbeid	Fjern all maling og gelcoat og skyll skroget med ferskvann (helst lunkent) tilsatt slipemiddel*
3	Forarbeid	La skroget tørke til under 1% fuktighet (kan ta opp til flere måneder), og vask med ferskvann hver uke
4	Påfør	1000 mikron (1 mm) Osmoshell med sikling
5	Påfør	Ett strøk Epoxy Repair** (dersom det er påkrevd for å jevne ut overflaten)
6	Påfør	AntiPest
7	Påfør	Bunnstoff

NB. Mindre osmoseskader kan repareres med Epoxy Repair.

Osmoshell er en løsemiddelfri epoksysparkel forsterket med glassflak. Den er tilnærmet vanntett.

*Dersom slipemiddel ikke kan tilsettes, bør skroget slipes med grovt sandpapir (P40 – P80) for å sikre ruhet og heft.

**Anbefalt for å oppnå jevn overflate. Har ingen betydning for vanninntrenging, men Osmoshell får en viss grad av ruhet og bør ikke pusses, da dette vil redusere filmtykkelsen.

Sparkelen kan enkelt pusses glatt.

MALINGSYSTEM MED EPOXY YACHT HB

I stedet for Osmoshell kan man dekke skroget med flere strøk Epoxy Yacht HB (mellom 8 og 10 strøk, avhengig av påføringsmetode) før påføring av AntiPest. Dette tar lenger tid og gir mindre tykkelse enn Osmoshell, men påføringen er enklere. Også med tanke på vannmotstand er dette et godt alternativ til Osmoshell.

1	Vask	Høytrykksvask med ferskvann, om nødvendig avfetting
2	Forarbeid	Fjern all maling og gelcoat og skyll skroget med ferskvann (helst lunkent) tilsatt slipemiddel*
3	Forarbeid	La skroget tørke til under 1% fuktighet (kan ta opp til flere måneder), og vask med ferskvann hver uke
4	Påfør	800 mikrons (8 strøk) Epoxy Yacht HB påført med pensel eller rull
5	Påfør	Ett strøk Epoxy Repair** (dersom det er påkrevd for å jevne ut overflaten)
6	Påfør	AntiPest
7	Påfør	Bunnstoff

*Dersom slipemiddel ikke kan tilsettes, bør skroget slipes med grovt sandpapir (P40 – P80) for å sikre ruhet og heft.

**Anbefalt for å oppnå jevn overflate. Har ingen betydning for vanninntrenging, men Epoxy Yacht HB bygger høyt og får en viss grad av ruhet og bør ikke pusses, da dette vil redusere filmtykkelsen. Sparkelen kan pusses og får derved en jevn overflate.

Skroget må inneholde mindre enn 1% fuktighet før Epoxy Yacht HB kan påføres.

SPARKEL

Sparkel brukes til å reparere skader i skroget. Det kan legges på i høy filmtykkelse og kan enkelt slipes. Sparkler er harde og gir god skadebeskyttelse, men må også være fleksible nok til ikke å sprekke, særlig hvis de skal brukes på seilbåter.

DERES VIKTIGSTE EGENSKAPER ER:

- Å gi et jevnt og glatt skrog
- Å gi heft til hele malesystemet
- Å gi minst mulig tap av filmtykkelse og volum ved herding og slipearbeid

Det fins mange slags sparkler, men Jotun anbefaler to-komponent epoksysparkel fordi de jevnt over har høyere vannbestandighet, er mindre utsatt for løse-middelskader enn polyestersparkel og er både hardere og mer fleksibel enn polyestersparkel. Under vannlinjen kan kun epoksysparkel brukes.

NB! Sparkel må påføres mellom to lag grunning (sandwich-teknikk) for å sikre at systemet blir helt tett. På denne måten unngår vi både vanninntrenging og løsemiddelinntrenging, som i sin tur kan forårsake matte flekker på ytre lag.

PRODUKTER

EPOXY REPAIR

To-komponent epoksysparkel med høy egenvekt for sprekker og småskader. Kan påføres i inntil 20mm filmtykkelse og er velegnet til reparasjon av hull, porer og mindre skader. Lett å slipe og etterlater en jevn overflate. Må overmales med en epoksygrunning.

FARM 80

Elastisk tetningsmasse til middels store og større sprekker i trebåter.

SPARKELFARGER

Hver enkeltkomponent i Jotun Yachting sparkel-serien har ulik farge for å lette blandearbeidet. Vanligvis har komponentene kontrasterende farger, slik at blandingsforholdet er riktig så snart blandingen har en ensartet farge og ingen spor av komponentfargene er synlige.

Sparkelsystem

1 OVERFLATE OG FORBEREDELSE

Med unntak av trebåter (som man vanligvis ikke sparkler), kan alle materialer sparkles. Sparkel må i alle tilfeller påføres på en tørr og ren epoksygrunning. Hvis overmalingsintervallet ikke overholdes, må grunningen slipes.

2 SPARKEL

Komponentene skal blandes i forholdet 1:1, så det er svært lett å oppnå riktig blandingsforhold, uansett mengde.

Straks den er tørr, må sparkelen slipes før et nytt lag epoksygrunninger påføres.

NB! Alle typer sparkel er mer porøse enn epoksymaling, så i tilfelle regnvær etter sparkling, kan sparkelen tiltrekke seg noe fuktighet. I slike tilfeller er det nødvendig å la sparkelen tørke noen dager før neste strøk påføres, slik at eventuell fukt fordampes.

MOTORER OG KJØLSVINOMRÅDER

1. KJØLSVIN

Kjølsvin er som regel et problemområde på grunn av de store mengdene vann og olje de inneholder. Problemene med kjølsvin skyldes en kombinasjon av dårlig tilgjengelighet, trange rom, sjøvannsinhold, ferskvannsinhold etter regn og renhold, samt innhold av olje og drivstoff etter lekkasjer. Det er også fare for at osmoseproblemer kan oppstå her dersom glassfiberskrog ikke er tilstrekkelig beskyttet (se kapitlet om platpest).

Malinger for kjølsvin må tilfredsstillende følgende krav:

- Danne en vanntett barriere.
- Skape tilstrekkelig bestandighet mot vann, olje og drivstoff.
- Lang varighet grunnet vanskelig tilgang til området de skal beskytte.

En-komponentprodukter har vært mye brukt siden de tørker raskt og er enkle å påføre. Jotun Yachting anbefaler imidlertid et av våre to-komponentsystemer fordi det gir bedre beskyttelse og problemfrie kjølsvin.

2. MOTORER

Bare ordentlig vedlikehold kan holde motoren i topp stand slik at du kan ferdes trygt. Motorens ytre er ikke alltid så attraktivt, men løsningen er enkel: Mal motoren for å beholde et nytt utseende. Slik beskytter du den mot korrosjon samtidig som du forenkler renhold og vedlikehold.

Maling for motorer må:

- være vann- olje- og drivstoffbestandige.
- ha lang varighet grunnet vanskelig tilgang til området de skal beskytte.

En-komponentprodukter har vært mye brukt siden de tørker raskt og er enkle å påføre. Jotun Yachting anbefaler imidlertid et av våre to-komponentsystemer fordi det gir bedre beskyttelse og problemfrie lenser.

FARGER

Motorfabrikanter maler ofte motoren i sine egne farger. Skulle du ønske en annen farge på motoren, kan Jotuns Multicolor-system tilby den nyansen du ønsker (ved bruk av Shipolin).

TOPPSTRØK

Alle Jotuns toppstrøk-produkter (se kapitlet om toppstrøk) kan brukes til vedlikehold av motorer. Etter påføring av riktig grunning (AntiPest eller Epoxy Yacht HB), kan du legge et strøk TopGloss Brush and Roller, TopOne eller Shipolin. Utenpå Vinyl Primer bruker du TopOne eller Shipolin.

HUSK HELSE OG MILJØ

Her er noen nyttige råd for at påføring av våre produkter skal skje forsvarlig med hensyn til helse, miljø og sikkerhet. På etiketten vil det være faresymboler og advarselsetninger som beskriver hvor det må vises ekstra forsiktighet.

FØR ARBEIDET

- Les etiketten nøye. Se gjerne også HMS datablad på www.jotun.no.
- Bruk nødvendig verneutstyr og klær som dekker hele kroppen. Ta av ringer, armbånd og ur før arbeidet starter.
- Husk dekkeplast for å hindre avrenning av malingsrester til jord. Følg båthavnens anvisninger for arbeidet.
- Se an været (unngå sterk vind og regn).

UNDER OG ETTER ARBEIDET

- Unngå innånding.
- Våtsliping anbefales. Sørg for god ventilasjon.
- Vurdér bruk av åndedrettsvern. Obligatorisk ved sprøytepåføring.
- Unngå bruk av varmluftpistol for å fjerne gammel maling.

PASS PÅ HUD OG ØYNE

- Bruk alltid vernebriller (evt. ansiktsskjerm) og kjemikaliebestandige hansker.
- Vurdér bruk av lange skaft for pensel og/eller rulle.
- Unngå å ha ansiktet rett under området som skrapes, slipes eller males.
- Bruk såpe og vann (ikke tynner) til å vaske vekk maling fra huden.
- Skift umiddelbart klær som blir tilsølt med maling eller tynner.

TA HENSYN TIL MILJØET

- Ved fjerning av gammel maling anbefaler vi å bruke utstyr koblet til en industristøvsuger. Opptil 99% av avfallet kan da fanges opp.
- Velg anbefalte pensler eller ruller (unngå sprut og drypping).
- Ved både våt- og tørrsliping; ha ren klut tilgjengelig.
- Tørk umiddelbart opp alt søl.
- Rester, spann og tilgriset utstyr leveres på godkjent mottak.

For mer informasjon om Jotuns arbeid med avfallshåndtering og miljø i marinaer, gå inn på www.renmarina.no

BÅTPUSS TRINN-FOR-TRINN

For å gi båten et pent ytre og god beskyttelse gjennom hele sesongen, er det viktig med en grundig rengjøring og god polering. Her er noen trinn for en enkel og hyggelig båtpuss!

1

VASK AV BÅT OG MOTOR

- Vask båten grundig med **Boatwash**, blandet 1:50–1:100 med ferskvann (på svært skitne flater blandet 1:20).
- Vask med svamp eller børste og skyll godt med ferskvann.
- Motor vaskes med ufortynnet **Boatwash**, la virke i 5–10 min og skyll med ferskvann (bruk børste på svært skitne områder).

2

RENS OG POLERING

- Rens skroget grundig. For skrog i god stand anbefales polering med **Marine Polish**. Påføres med polermaskin eller klut. For best effekt ved maskinpolering, bruk lammeullspad.
- Hvis skroget er svært skittent og for fjerning av oksidering og mindre riper, bruk **Marine Rubbing**. Påføres med polermaskin eller klut. For best effekt ved maskinpolering, bruk lammeullspad.
- Etter behandling med Marine Rubbing eller Marine Polish, påfør **Hard Wax** for best beskyttelse av skroget gjennom hele sesongen. Påføres med polermaskin eller klut. For best effekt ved maskinpolering, bruk skumgummipad.

For best beskyttelse gjennom hele sesongen, anbefales kombinasjonen **Marine Rubbing** og **Hard Wax**.

3

PÅFØRING AV BUNNSTOFF

- Overflaten som skal males må være hel og tørr.
- Velg riktig type bunnstoff (se overmalingstabell i Jotun Yachting brosjyre, side 18).
- Merk opp vannlinjen og dekk til områder som ikke skal males.
- Rør opp malingen godt før påføring (spesielt viktig for bunnstoff).
- Bruk løsemiddelbestandig korthåret mohairull og/eller pensel av god kvalitet, f.eks «Jordan for glatte underlag».
- Påfør det anbefalte antall strøk (det er viktig å ha nok filmtykkelse for å få god beskyttelse gjennom hele sesongen).

4

PÅFØRING AV BUNNSTOFF TIL DREV, TRIMPLAN, PROPELLER OG ANDRE DETALJER AV LETTMETALL

- Til drev, trimplan, propeller og andre deler av aluminium og lettmetall, anbefales **Aqualine Optima**.
- **Aqualine Optima** er enkel å påføre direkte fra sprayboks.
- Sørg for at tidligere ubehandlede overflater er avfettet med **Jotun Tynner no 7**, rengjort og grunnet med **Vinyl Primer Spray**.

5

RENGJØRING AV TEAKDEKK OG ANDRE TREDETALJER

- Teakdekk og andre tredetaljer av teak renses med **Teak Cleaner**.
- Påfør med pensel eller rull og la virke i 10 min. Ved behov kan dekket skrubbes med korthåret skrubbe. Skyll godt med ferskvann.
- For beskyttelse, påfør **Teak Sealer** eller **Teak Oil** med klut eller svamp og tørk av overskytende med løfri klut. (Treporene åpnes ved bruk av Teak Cleaner og må lukkes igjen med hjelp av Teak Sealer eller Teak Oil, ellers trenger smuss enklere inn og gjør treet raskt skittent).

6

RENGJØRING AV KROMDETALJER

- For detaljer i krom og rustfritt stål, bruk **Chrome Polish**.
- Poler med løfri klut eller fint polerpapir for å få en høyglanset overflate.

7

RENGJØRING/BESKYTTELSE AV GUMMIDETALJER

- Gummilister, fendere og andre gummidetaler rengjøres med **RIB Cleaner**. Blandes normalt 1:2 med ferskvann, men kan også brukes uforynnet ved grov rengjøring.
- Påfør deretter **RIB Shine** med klut eller svamp (forhindrer uttørking av gummi og gir langvarig beskyttelse).

8

RENGJØRING/IMPREGNERING AV TEKSTILER

- Kalesjer og andre tekstiler rengjøres med **Textile Cleaner**.
- Påfør med svamp eller klut og la virke i ca. 10 min. Ved behov, skrubbe lett med svamp og skyll med ferskvann.
- Jordslag fjernes med **Mildew Remover** (bør kun brukes på fargeekte tekstiler!).
- Avslutt med å impregnere tekstilene med **Textile Watershield** som dusjes på helt tørt underlag. Husk at sømmer er ekstra tykke og kan kreve noe lenger tørketid enn resten av kalesjen.

BÅTPLEIESYSTEMER

For å gjøre båtpussen og valg av produkter litt enklere presenterer vi her et antall forskjellige systemer og noen enkle tips og råd om hvordan du får best mulig resultat. Lykke til!

PERFEKT FINISH HELE SESONGEN

- 1 BOATWASH**
Tynn med vann etter behov og rengjør med svamp.

- 2 MARINE POLISH/
MARINE RUBBING**
Poler med mikrofiberklut, ved bruk av maskin brukes ullpad, 800-1500 rpm. Må ikke tørke på overflaten.

- 2 HARD WAX**
Påføres med mikrofiberklut eller polergarn. La tørke 10-15 min. Poler av med mikrofiberklut, ved bruk av maskin brukes skumgummi.

RASK OG ENKEL VÅRPIUSS

- 1 BOATWASH**
Tynn med vann etter behov og rengjør med svamp.

- 2 SHINY**
Poles med mikrofiberklut, ved maskin brukes lammullspad, 800-1500 rpm.

FJERNING AV RIPER/OKSIDERING

1

BOATWASH

Tynn med vann etter behov og rengjør med svamp.

2

MARINE RUBBING

Påføres i rikelig mengde med myk klut eller polerpapir, bearbeid små områder av gangen. Maskinpoler med ullpad ved 1000-1500 rpm.

3

HARD WAX

Påføres med mikrofiberklut eller polergarn. La tørke 10-15 min. Poler av med mikrofiberklut, ved bruk av maskin brukes skumgummipad, ca. 1000 rpm.

KRAFTIG RENGJØRING OG FJERNING AV GULNING

1

BOATWASH

Tynn med vann etter behov og rengjør med svamp.

2

WATERLINE CLEANER

Husk å bruke hansker og vernebriller. Påføres med svamp, la virke i ca. 10 min, skylles grundig med ferskvann.

FOR ET VAKKERT TEAKDEKK

1

TEAK CLEANER

Påføres med pensel eller rull og la virke 15-20 min. Ved skittent underlag, skrubbe med korthåret skrubbe. Skyll godt med ferskvann.

2

**TEAK SEALER
ELLER TEAK OIL**

Påfør med klut eller svamp og tørk av overskytende med lofri klut.

FOR TOUCH-UP I LØPET AV SESONGEN

1 BOATWASH

Tynn med vann etter behov og rengjør med svamp.

2 EASY WAX

Dusj direkte på overflaten (som kan være fuktig) og poler av umiddelbart med mikrofiberklut.

RENS OG BESKYTTELSE AV GUMMI

1 RIB CLEANER

Påfør med klut eller svamp, skrubd godt og skyll med ferskvann før flaten tørker.

2 RIB SHINE

Påføres med klut eller svamp og la tørke.

GJØR KALESJEN SOM NY

1 TEXTILE CLEANER

Påfør med klut eller svamp, la virke i ca. 10 min, ved behov skrubd lett og skyll godt med ferskvann.

2 MILDEW REMOVER

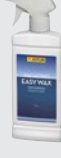

Brukes kun ved jordslag på fargeekte tekstiler. Påfør med svamp eller sprøyte, la virke i ca. 10 min og skrubd lett. Skyll godt med ferskvann.

3 TEXTILE WATERSHIELD

Dusj på helt tørt underlag og la tørke. Kan også påføres med pensel eller rull. Husk at sømmene er ekstra tykke og kan kreve noe lenger tørketid enn resten av kalesjen.

1. BÅTPLEIE

PRODUKTER	SLIK GJØR DU DET
 <p>BOATWASH Biologisk nedbrytbart alkalisk vaskemiddel som fjerner fett, salt og skitt uten å skade overflaten. Kan tynnes med saltvann, men husk alltid å skylle med ferskvann. Velegnet for gelcoat og treverk, både interiør og eksteriør, også på malte og lakkerte flater. Kan brukes til vask av motor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Blandes 1:50-1:100 med ferskvann. • Ved svært skitne flater: Bland med ferskvann i forholdet 1:20. • Vask med svamp eller børste og skylld godt med ferskvann. • Vask av motor: Påfør uforyntnet BoatWash, la virke i 5-10 minutter og skylld med ferskvann. Bruk børste på svært skitne områder.
 <p>WATERLINE CLEANER Kraftig rensemiddel basert på saltsyre, spesielt for vannlinjen. Fjerner gulning av gelcoat, skjell, rur og alger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Påføres med klut eller svamp. La virke 2-5 minutter. • Skrubd om nødvendig med skurekost. • Skylld godt med ferskvann eller fjern produktet med svamp. • Til slutt behandles vannlinjen med Gelcoat Cleaner og/eller Hard Wax. • NB! Husk bruk av verneutstyr.
 <p>GELCOAT CLEANER Nanoteknologibasert rensemiddel for gelcoat og to-komponente malinger med unik dyprensende effekt. Fjerner små riper og pussespør. Fungerer som grunning for Hard Wax.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vask med BoatWash. • Arbeid Gelcoat Cleaner inn i små områder av gangen med en myk og fuktig klut til ønsket effekt er oppnådd. • Tørk vekk eventuelle rester med en myk klut eller polerpapir og beskytt flaten med Hard Wax. • Gelcoat Cleaner må ristes før bruk. • Må ikke brukes på gummidetaljer, varme flater eller i direkte sollys. • Anbefalt hastighet ved maskinpolering er 800-1500 rpm.
 <p>MARINE POLISH Flytende polish egnet for maskin- og håndpolering. Gir raskt en dyptgående rens og høy glans til gelcoat og overflater malt med to-komponent toppstrøk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vask med BoatWash og skylld grundig med ferskvann. • Påfør Marine Polish med myk klut. • Poler til flaten er ren, og avslutt behandlingen med Hard Wax for langvarig beskyttelse. • Må ikke brukes på varme flater eller i direkte sollys.
 <p>MARINE RUBBING Kjemisk rensende rubbing som egner seg både for manuell og maskinell polering. Ved maskinpolering, bruk lammullspad for best effekt. Meget effektiv rubbing og polering av gelcoat. Fjerner små riper, oksidering, smuss og flekker. Gir høy glans.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vask med BoatWash og skylld godt med ferskvann. • Påfør Marine Rubbing i rikelige mengder med myk klut eller polerpapir. • Bearbeid små områder av gangen i sirkelbevegelser eller maskinpoler ved 1000-1500 rpm. • Når flaten er tørr, tørk av med myk klut. • Marine Rubbing må ristes før bruk. • Må ikke brukes på gummidetaljer, varme flater eller i direkte sollys. • Avslutt behandlingen med Hard Wax for langvarig beskyttelse
 <p>SHINY Vokspolish basert på en kombinasjon av fint polermiddel og syntetisk voks. Shiny vasker, polerer og beskytter flaten i én operasjon. Brukes på gelcoat og flater som er behandlet med to-komponent toppstrøk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vask med BoatWash og skylld grundig med ferskvann. • Påfør Shiny med myk klut. • Poler til flaten er ren og avslutt med ren, ny klut for ekstra høy glans. • Flaten kan vaskes etter 24 timer. • Må ikke brukes på varme flater eller i direkte sollys.
 <p>EASY WAX Flytende voks basert på nanoteknologi. Veldig lett å bruke og gir en speilblank overflate. Til bruk mellom de regulære hardvoksbehandlingene. Kan brukes på vått underlag og legger ikke igjen hvite avleiringer på gummidetaljer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vask flaten med BoatWash før du skyller grundig med ferskvann. • Sprøyt EasyWax rett på den våte overflaten, på mindre områder av gangen. • Tørk av med en myk fille eller mikrofiberklut. • Easy Wax må ristes før bruk. • Må ikke brukes på varme flater eller i direkte sollys.
 <p>HARD WAX Nanoteknologibasert voks, spesialutviklet for nye og helt rene flater. Gir langvarig beskyttelse. Kan avfettes. Til bruk på gelcoat og flater behandlet med to-komponente toppstrøk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vask med BoatWash. • Eldre oksiderte eller matte overflater renses med Marine Rubbing. • Påfør et tynt lag Hard Wax med polerpapir/myk klut. • Ved maskinpolering, bruk skumgummipad. Anbefalt hastighet ved maskinpolering er om lag 1000 rpm. • La tørke i 10-15 min. • Poler med myk klut/polerpapir/mikrofiberklut. • Må ikke brukes på varme flater eller i direkte sollys.

PRODUKTER

SLIK GJØR DU DET

CHROME POLISH

Poleringsmiddel basert på nanoteknologi. Gir langvarig beskyttelse og en høyglanset overflate. Utviklet for detaljer i krom og rustfritt stål. Inneholder slipemiddel for økt effekt.

- Poler med myk klut eller polerpapir.
- Etterpoler etter 5-10 minutter.
- Chrome Polish må ristes før bruk.
- Må ikke brukes på varme flater eller i direkte sollys.
- Anbefalt hastighet ved maskinpolering er om lag 1000 rpm.

TEAK CLEANER

Vannbasert vaskemiddel for teak og annen hardved. Teak Cleaner får også fram treets naturlige farge.

- Teak Cleaner må ristes før bruk og påføres med pensel eller rull.
- La virke i 10 minutter og skyll godt med ferskvann.
- Beskytt deretter treet med Teak Sealer eller Teak Oil.

TEAK SEALER

Vannbasert sealer basert på kinesisk treolje. Beskytter teak og andre harde tresorter. Gir en voksaktig overflate som beskytter mot vann og skitt samtidig som det forhindrer at treet tørker ut og sprekker.

- Vask med Teak Cleaner og skyll godt med ferskvann.
- Teak Sealer må ristes før bruk.
- Påfør med pensel eller rull til treet er mettet.
- Tørk av overskytende Teak Sealer etter en halv time.

RIB CLEANER

Effektivt vannbasert vaskemiddel basert på surfaktanter og emulgatorer. Fjerner fett, salt og skitt uten å skade overflaten. Til bruk på RIB-båter, fendere, gummilister og andre gummidetaler.

- Spyl med ferskvann.
- RIB Cleaner blandes normalt 1:2 med vann, men kan brukes uforynnet ved grov rengjøring.
- Vask med klut eller svamp.
- RIB Cleaner må ristes før bruk.
- Skyll med ferskvann før flaten tørker.

RIB SHINE

Beskytter, frisker opp og fukter ulike typer gummi-underlag. Hindrer nedbrytning/uttørring av overflaten. Til RIB-båter, fendere, gummilister og andre gummi-detaler.

- Vask med RIB Cleaner.
- Skyll godt med ferskvann og la flaten tørke.
- RIB Shine må ristes før bruk.
- Påføres med en klut eller svamp.
- RIB Shine må ikke brukes på varme flater eller i direkte sollys.

TEXTILE CLEANER

Konsentrert, vannbasert og alkalisk vaskemiddel basert på en blanding av surfaktanter, emulgatorer og vann. Biologisk nedbrytbart og uten løsemidler. Til vask av kalesjer, persienner, puter og andre tekstiler.

- Blandes 1:3 med ferskvann.
- Spray direkte på tekstilet eller bruk klut eller svamp.
- La virke i 10 minutter og skyll godt med ferskvann.
- Unngå kontakt med plastvinduer.
- Områder med jordslag behandles med Mildew Remover.

MILDEW REMOVER

Vannbasert vaskemiddel med klor for fjerning av jordslag, mugg og grønnsalg, svært effektivt på kalesjer, markiser, puter og andre grove tekstiler. Bør ikke brukes på ikke-fargeekte tekstiler.

- Må ristes før bruk.
- Blandes 1:5 med vann og påføres med klut eller sprøyte. Ved grov rengjøring påføres produktet uforynnet med svamp eller sprøyte.
- La virke i 5-10 minutter og skrubbe så med fuktig svamp, børste eller klut.
- Skyll godt med ferskvann.
- Bør brukes innen 12 måneder for å oppnå full effekt.

TEXTILE WATERSHIELD

Hurtigtørkende vannfri impregnering som gjør overflaten både skitt- og vannmotstandig. Beskytter kalesjer, markiser, puter og andre tekstiler mot slitasje og aldring.

- Vask med Textile Cleaner eller Mildew Remover.
- Skyll godt med ferskvann og la tørke.
NB! Underlaget må være tørt før påføring for å få ønsket effekt.
- Påfør et jevnt lag Textile Watershield og la tørke.
- Må holdes unna plastvinduer.
- Må ikke brukes i direkte sollys.

2. TYNNERE

Hurtigguide for løsemidler og tynnere til bruk med ulike Jotun Yachting-produkter.

PRODUKT	PRODUKTTYPE	BRUKES I	JOTUNPRODUKT
 <p>JOTUN THINNER NO. 2 (WHITE SPIRIT)</p>	Alkyder og uretan-alkyder	Toppstrøk en-komponent og lakker	Clipper I, Clipper II, Ravilakk, Benar Marine, Shipolin
 <p>JOTUN THINNER NO. 7</p>	Vinyl, akryl, uretanalkyder og polysiloxan	Toppstrøk en-komponent, grunning og bunnstoff	Alle bunnstoff, Vinyl Primer, TopOne og TopGloss BR
 <p>JOTUN THINNER NO. 10</p>	Polyuretan	Toppstrøk to-komponent og lakker	TopGloss
 <p>JOTUN THINNER NO. 17</p>	Epoksy	To-komponente grunninger	Epoksy Yacht HB, AntiPest, Osmoshell

Jotun Thinner no 17 kan brukes til rensing av verktøy og utstyr.

NB: Ikke tilsett for mye tynner i grunning og toppstrøk. Tilsett aldri tynner i sparkel. Konsulter denne brosjyren og produktdatabladet for hvert produkt før all bruk av tynner. Løsemidler har direkte innvirkning på tørketid, filmdannelse, setningstid og vann- og løsemiddelbestandighet.

foto: Tom Haga for Askeboden

FARGEKART

DEN ENKLE VEIEN TIL SOMMERDRØMMEN

Snøen er i ferd med å smelte og våren er i anmarsj. Båtsesongen nærmer seg og med den drømmer om bekymringsfrie dager med blått hav og skyfri himmel så langt du ser.

Først skal båten klargjøres og med produkter fra Jotun Yachting blir jobben enkel og effektiv. Jotun Yachting har mer enn 80 års fartstid innen vedlikehold av skip, offshore-installasjoner og fritidsbåter. Våre systemer har vist sin styrke på alle verdenshav. Følg bruksanvisningene nøye, så får du et problemfritt båthold, og kan bruke tiden til det du ønsker mest.

GOD SOMMER!

TOPGLOSS BRUSH AND ROLLER

ARA WHITE 0001 *

– vår hviteste tone

PEGASUS GREY 5098

– en nøytral grå tone

AQUILA WHITE 5096 *

– en svakt gråaktig hvit tone

HERCULES BLUE 4187

– en klar blå tone

AURIGA WHITE 9917

– en svakt gulaktig hvit tone

ANDROMEDA BLUE 4196

– en mørk blå tone

DRACO RED 2256

– en klar rød tone

NORMA CREAM 1399

– en gulaktig hvit tone

ARIES BLUE 5092 *

– en svartaktig blå tone

ORION GREEN 6060 *

– en dyp grønn tone

CIRCINUS BLUE 4657

– en dyp svartaktig blå tone

PYXIS/VELA BLACK 0099 *

– en helt sort tone

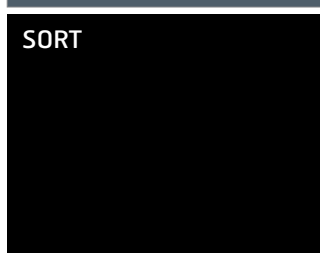
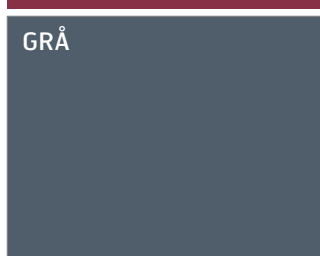
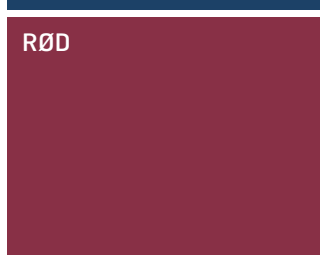
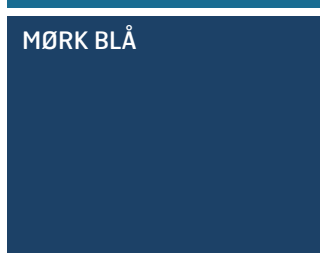
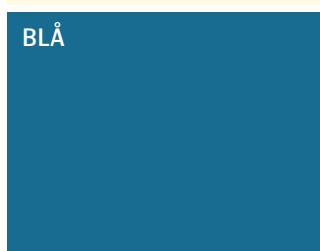
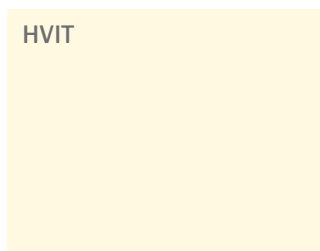
* TOPONE

Av trykktekniske årsaker er fargeprøvene å betrakte som veiledende. Det anbefales å gjøre en prøve.

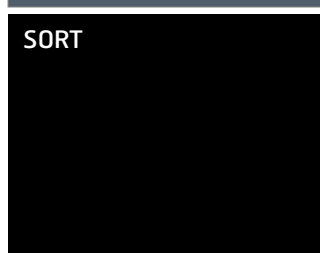
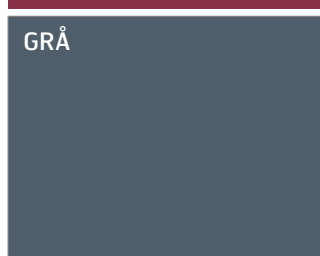
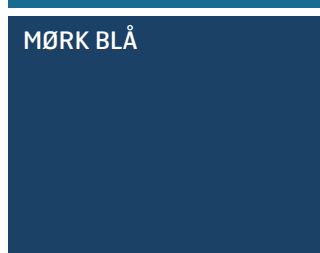
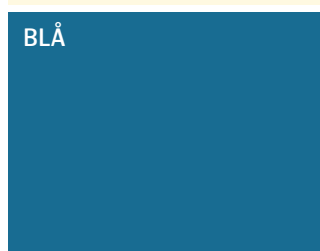
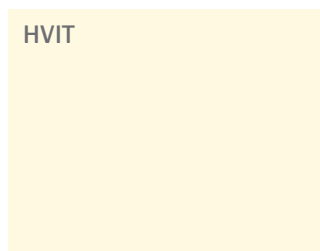
BUNNSTOFF

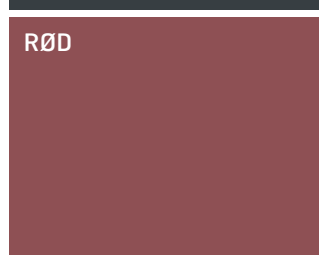
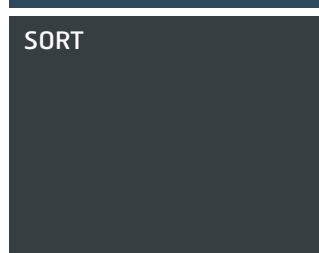
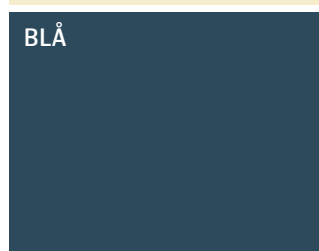
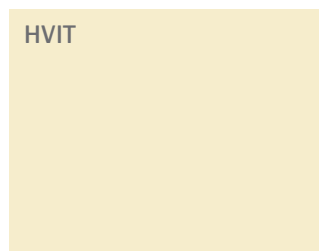
NONSTOP

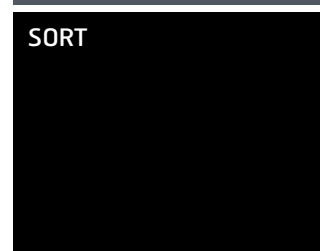
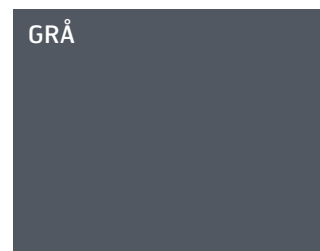
RACING

MARE NOSTRUM SP

AQUALINE OPTIMA

FARGER SKAPER KARAKTER

Det er detaljene som teller, og med det blir også fargevalget en viktig faktor. Med et riktig fargevalg kan du skape det uttrykket du ønsker for deg og din båt. Bruk fargene til å skape helhet og karakter. Rødt for fart og spenning. Blått for himmel, hav og harmoni. I dette fargekartet har vi gjort det enklere for deg å velge akkurat den fargenyansen som passer din båt, ved å beskrive fargene på en god måte. For hvitt er som kjent ikke bare hvitt... ei heller blått.

Velger du farger fra dette fargekartet og kvalitetsprodukter fra Jotun Yachting, oppnår du et ultimat resultat. Da kan du bruke tiden din til andre viktige gjøremål, som å nyte vår flotte skjærgård og kystkultur.

www.jotun.no

idéer, råd og tips

JOTUN A/S | POSTBOKS 2021 | NO-3248 SANDEFJORD | TEL +47 33 45 70 00 | WWW.JOTUN.NO

JOTUN DANMARK A/S | JERNET 6 | DK-6000 KOLDING | TEL +45 76 30 32 00 | WWW.JOTUN.DK

JOTUN SVERIGE AB | BOX 151 | SE-421 22 VÄSTRA FRÖLUNDA | TEL +46 031 69 63 00 | WWW.JOTUN.SE

Forhandler: